

DECIZIE

12 februarie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătoriai

Tamara Chișca-Doneva
Maria Ghervas
Sveatoslav Moldovan
Nicolae Craiu
Nina Vascan

examinând recursul declarat de Vadim Balan, reprezentat de avocatul Roman Crivenco,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Vadim Balan împotriva lui Gheorghe Bordei cu privire la încasarea datoriei, penalității, dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 15 august 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost admis apelul declarat de Gheorghe Bordei, a fost casată hotărârea din 14 noiembrie 2017 a Judecătoriai Strășeni, sediul Central și a fost emisă o nouă hotărâre de admitere parțială a acțiunii,

c o n s t a ț ă:

La 12 iunie 2017 Vadim Balan, reprezentat de avocatul Roman Crivenco a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Gheorghe Bordei cu privire la încasarea datoriei în mărime de 15000 de ruble rusești, penalității în mărime de 288290 de ruble rusești, dobânzii de întârziere în cuantum de 7269 de ruble rusești și a cheltuielilor de judecată în mărime de 3326 de lei (f.d. 1-3).

În motivarea acțiunii, reclamantul Vadim Balan, reprezentat de avocatul Roman Crivenco a indicat că la 19 iunie 2014 între el, în calitate de împrumutător și Gheorghe Bordei, în calitate de împrumutat, a fost încheiat contractul de împrumut, potrivit căruia Vadim Balan a transmis în proprietatea împrumutatului Gheorghe Bordei suma în mărime de 15000 de ruble, iar Gheorghe Bordei s-a obligat să restituie suma împrumutată până la 30 iunie 2014.

Reclamantul Vadim Balan, reprezentat de avocatul Roman Crivenco a declarat că la expirarea termenului prevăzut în actul juridic din 19 iunie 2014, pârâțul nu și-a executat obligația de restituire a împrumutului și nici nu l-a informat despre cauzele nerestituirii acestuia la timp. Prin cererea prealabilă din 12 iulie 2016, a solicitat pârâțului executarea obligației de restituire a împrumutului, achitarea dobânzii și penalității existente, însă acesta nu a reacționat la solicitările sale.

Reclamantul Vadim Balan, reprezentat de avocatul Roman Crivenco a punctat că în baza actului juridic menționat și în temeiul art. 624 alin. (1) Cod civil, pârâțul s-

a obligat să achite pentru fiecare zi de întârziere o penalitate în mărime de 15%, dacă nu va restitui împrumutul în termen.

Reclamantul Vadim Balan, reprezentat de avocatul Roman Crivenco a precizat că în cazul nerestituirii în termen a împrumutului, legiuitorul a prevăzut și obligația debitorului/împrumutatului de a achita, în temeiul art. 585, 619 Cod civil, o dobândă de întârziere, care la caz constituie 7269 de ruble rusești.

Reclamantul Vadim Balan, reprezentat de avocatul Roman Crivenco a solicitat încasarea de la pârâțul Gheorghe Bordei în beneficiul său a datoriei în mărime de 15000 de ruble rusești, a penalității în mărime de 288290 de ruble rusești, a dobânzii de întârziere în cuantum de 7269 de ruble rusești și a cheltuielilor de judecată în mărime de 3326 de lei.

Prin hotărârea din 14 noiembrie 2017 a Judecătorei Strășeni, sediul Central, a fost admisă acțiunea depusă de Vadim Balan și a fost încasat de la Gheorghe Bordei în beneficiul lui Vadim Balan datoria în mărime de 15000 de ruble rusești, penalitatea în mărime de 288290 de ruble rusești și dobânda de întârziere în mărime de 7269 de ruble rusești, în total 310559 de ruble rusești convertite în lei moldovenești conform cursului oficial al Băncii Naționale a Moldovei la data executării hotărârii. Totodată, a fost încasat de la Gheorghe Bordei în beneficiul lui Vadim Balan cheltuielile de judecată în mărime de 3326 de lei (f.d. 64, 105-106).

Prin decizia din 15 august 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de Gheorghe Bordei, a fost casată hotărârea din 14 noiembrie 2017 a Judecătorei Strășeni, sediul Central și a fost emisă o nouă hotărâre prin care a fost admisă parțial acțiunea depusă de Vadim Balan. Astfel, a fost încasat de la Gheorghe Bordei în beneficiul lui Vadim Balan datoria în mărime de 15000 de ruble rusești și dobânda de întârziere în mărime de 8725 de ruble rusești, iar în total suma de 23725 de ruble rusești convertite în monedă națională la momentul executării hotărârii judecătorești. În rest, acțiunea a fost respinsă ca nefondată. Totodată, a fost încasat de la Vadim Balan în beneficiul lui Gheorghe Bordei taxa de stat achitată în instanța de apel în mărime de 1655 de lei și cheltuielile de asistență juridică în mărime de 5000 de lei (f.d. 158-163).

La 12 noiembrie 2019 Vadim Balan, reprezentat de avocatul Roman Crivenco, a depus, prin intermediul oficiului poștal, recurs împotriva deciziei din 15 august 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea cererii de recurs, recurentul Vadim Balan, reprezentat de avocatul Roman Crivenco a indicat că instanța de apel a apreciat eronat probele ceea ce prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă constituie temei de casare a deciziei adoptate.

Recurentul Vadim Balan, reprezentat de avocatul Roman Crivenco a punctat că instanța de apel în mod deliberat a calificat clauza penală ca fiind o dobândă contractuală. Mai mult ca atât, această clauză contractuală nu permite modalități de interpretare diferită, or din aceasta rezultă echivoc că este o sancțiune pecuniară pentru neexecutarea în termen a obligației de restituire a împrumutului.

Recurentul Vadim Balan, reprezentat de avocatul Roman Crivenco a menționat că intimatul a calificat clauza penală ca fiind o dobândă contractuală, însă a solicitat reducerea acesteia în temeiul art. 630 Cod civil.

La 28 noiembrie 2019 în adresa intimatului Gheorghe Bordei a fost expediată copia recursului declarat de Vadim Balan, reprezentat de avocatul Roman Crivenco, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței (f.d. 177).

La 24 ianuarie 2020 Gheorghe Bordei, reprezentat de avocatul Natalia Pruteanu a depus referință, prin care a solicitat declararea recursului inadmisibil (f.d. 186-193).

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

După cum denotă materialele cauzei, copia deciziei motivate din 15 august 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată reprezentantului reclamantului/recurent Vadim Balan, avocatului Roman Crivenco prin intermediul poștei electronice, la 13 septembrie 2019, conform informației anexate la materialele cauzei (f.d. 165), iar recursul a fost declarat de Vadim Balan, reprezentat de avocatul Roman Crivenco, prin intermediul oficiului poștal, la 12 noiembrie 2019 (f.d. 171-174).

În aceste circumstanțe, instanța de recurs precizează că, recursul declarat de Vadim Balan, reprezentat de avocatul Roman Crivenco, prin intermediul oficiului poștal, la 12 noiembrie 2019 se consideră depus în termen.

Prin încheierea din 29 ianuarie 2019 a Curții Supreme de Justiție, recursul declarat de Vadim Balan, reprezentat de avocatul Roman Crivenco împotriva deciziei din 15 august 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost considerat admisibil.

Studiind materialele dosarului în raport cu temeiurile invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție constată că se impune admiterea recursului și casarea integrală a deciziei instanței de apel și parțială a hotărârii primei instanțe în partea pretențiilor cu privire la încasarea penalității în mărime de 288290 de ruble rusești și a taxei de stat în mărime de 3000 de lei, cu pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri de admitere parțială a acestor pretenții, în rest hotărârea primei instanțe urmează a fi menținută fără modificări, pentru motivele ce succed.

În conformitate art. 442 alin. (1) din Codul de procedură civilă, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

Articolul 444 din Codul de procedură civilă consemnează că, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Iar, în conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, pronunțând o nouă hotărâre.

După cum rezultă din materialele cauzei, la 19 iunie 2014 între Vadim Balan și Gheorghe Bordei, a fost încheiat contractul de împrumut, potrivit căruia „Gheorghe Bordei a împrumutat de la Balan Vadim suma de 15000 de ruble rusești până la data de 30 iunie 2014. În caz contrar dacă nu restituie banii 15000 zilnic cresc 15%”, fapt ce se confirmă prin recipisa anexată la materialele cauzei (f.d. 7).

Prin cererea prealabilă din 12 iulie 2016, recepționată de Gheorghe Bordei, la 20 iulie 2016, împrumutătorul Vadim Balan a solicitat de la împrumutatul Gheorghe Bordei restituirea împrumutului în termen de 10 zile de la recepționarea cererii și achitarea penalității în mărime de 405000 de ruble rusești și dobânzii de întârziere în mărime de 5388 de ruble rusești (f.d. 8, 9).

În rezultat, din cauza neonorării de către împrumutatul Gheorghe Bordei a obligațiilor contractuale, la 12 iunie 2017 Vadim Balan, reprezentat de avocatul Roman Crivenco a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Gheorghe Bordei cu privire la încasarea datoriei în mărime de 15000 de ruble rusești, penalității

în mărime de 288290 de ruble rusești, dobânzii de întârziere în cuantum de 7269 de ruble rusești și a cheltuielilor de judecată în mărime de 3326 de lei (f.d. 1-3).

Fiind investită cu examinarea prezentei cauze, prima instanță prin hotărârea din 14 noiembrie 2017 a Judecătorei Strășeni, sediul Central, a admis acțiunea depusă de Vadim Balan și a încasat de la Gherghe Bordei în beneficiul lui Vadim Balan datoria în mărime de 15000 de ruble rusești, penalitatea în mărime de 288290 de ruble rusești și dobânda de întârziere în mărime de 7269 de ruble rusești, în total 310559 de ruble rusești convertite în lei moldovenești conform cursului oficial al Băncii Naționale a Moldovei la data executării hotărârii. Totodată, a fost încasat de la Gherghe Bordei în beneficiul lui Vadim Balan cheltuielile de judecată în mărime de 3326 de lei (f.d. 64, 105-106).

Judecând cauza în ordine de apel, instanța de apel a conchis prin decizia din 15 august 2019 a Curții de Apel Chișinău asupra necesității admiterii apelului declarat de Gheorghe Bordei, casării hotărârii din 14 noiembrie 2017 a Judecătorei Strășeni, sediul Central și emiterii unei noi hotărâri prin care a fost admisă parțial acțiunea depusă de Vadim Balan și încasat de la Gherghe Bordei în beneficiul lui Vadim Balan datoria în mărime de 15000 de ruble rusești și dobânda de întârziere în mărime de 8725 de ruble rusești, iar în total suma de 23725 de ruble rusești convertite în monedă națională la momentul executării hotărârii judecătorești. În rest, acțiunea a fost respinsă ca nefondată. Totodată, a fost încasat de la Vadim Balan în beneficiul lui Gherghe Bordei taxa de stat achitată în instanța de apel în mărime de 1655 de lei și cheltuielile de asistență juridică în mărime de 5000 de lei (f.d. 158-163).

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că, deși la examinarea cauzei au fost stabilite pe deplin circumstanțele care au importanță pentru judecarea cauzei în fond, soluția instanței de apel în sensul adoptat nu poate fi menținută, fiind rezultată din interpretarea greșită a prevederilor legale ce guvernează raportul juridic litigios și circumstanțele probatorii ale dosarului.

Prin urmare, Colegiul lărgit va raporta circumstanțele prezentate mai sus la normele de drept relevante speței, pe care le va aplica în redacția expusă la data încheierii contractului de împrumut din 19 iunie 2014. Or, conform art. 6 alin. (1) din Codul civil, legea civilă nu are caracter retroactiv. Ea nu modifică și nici nu suprimă condițiile de constituire a unei situații juridice constituite anterior, nici condițiile de stingere a unei situații juridice stinse anterior. De asemenea, legea nouă nu modifică și nu desființează efectele deja produse ale unei situații juridice stinse sau în curs de realizare.

În conformitate cu art. 667 alin. (1) Cod civil, părțile contractante pot încheia în mod liber, în limitele normelor imperative de drept, contracte și pot stabili conținutul lor.

În temeiul art. 8 alin. (2) lit. a) Cod civil, drepturile și obligațiile civile apar din contracte și din alte acte juridice, care conform art. 10 Cod civil, se realizează pe cale judiciară, inclusiv prin metodele statuate la art. 11 Cod civil, care reglementează operarea apărării inclusiv prin recunoașterea dreptului, restabilirea acestuia, dar și alte căi prevăzute de lege.

Conform art. 9 alin. (1) Cod civil, persoanele fizice și juridice participante la raporturile juridice civile trebuie să își exercite drepturile și să își execute obligațiile cu bună-credință, în acord cu legea, cu contractul, cu ordinea publică și cu bunele moravuri. Buna-credință se prezumă până la proba contrară.

În conformitate cu art. 210 alin. (1) Cod civil, trebuie să fie încheiate în scris actele juridice dintre persoanele juridice, dintre persoanele juridice și persoanele fizice și dintre persoanele fizice dacă valoarea obiectului actului juridic depășește 1000 de lei, iar în cazurile prevăzute de lege, indiferent de valoarea obiectului.

În conformitate cu prevederile art. 867 alin. (1) Cod civil, prin contractul de împrumut o parte (împrumutător) se obligă să dea în proprietate celeilalte părți împrumutatul) bani sau alte bunuri fungibile, iar aceasta e obligă să restituie banii în aceeași sumă sau bunuri de același gen, calitate și cantitate la expirarea termenului pentru e i-au fost date.

Conform prevederilor art. 871 alin. (1) Cod civil, împrumutatul trebuie să restituie împrumutul în termenul și în modul stabilit în contract.

Conform art. 512 alin. (1) Cod civil, în virtutea raportului obligațional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestații, iar debitorul este ținut să o execute. Prestația poate consta în a da, a face sau a nu face.

Dispoziția art. 572 alin. (1) și (2) Cod civil, statuează că temeiul executării rezidă în existența unei obligații. Obligația trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credință, la locul și în momentul stabilit.

În conformitate cu prevederile art. 514 Cod civil, obligațiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) și din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condițiile legii.

Instanța de recurs decelează că efectul general al oricărei obligații este de a da creditorului dreptul de a obține de la debitor îndeplinirea exactă a prestației la care s-a obligat. Din esența acestui principiu rezultă faptul că obligațiile se consideră executate în mod corespunzător, dacă sunt respectate toate condițiile prevăzute în actul din care au luat naștere, precum ar fi cele privitoare la obiectul, subiectele, locul, timpul și modul de executare. Condițiile, cărora trebuie să corespundă executarea obligațiilor sunt determinate de lege sau contract.

Buna-credință este o cerință legală, potrivit căreia părțile contractante trebuie să-și execute obligațiile asumate astfel încât efectele contractului să corespundă, în cel mai înalt grad, voinței lor reale.

La caz, se evidențiază că la 19 iunie 2014, între Vadim Balan și Gheorghe Bordei, a fost încheiat contractul de împrumut, potrivit căruia „Gheorghe Bordei a împrumutat de la Balan Vadim suma de 15000 de ruble rusești până la data de 30 iunie 2014. În caz contrar dacă nu restituie banii 15000 zilnic cresc 15%”, fapt ce se confirmă prin recipisa anexată la materialele cauzei (f.d. 7).

Din actele și lucrările cauzei se atestă indubitabil că intimatul Gheorghe Bordei a insistat prin cererea de apel, cât și referința prezentată instanței de recurs că într-adevăr între el și Vadim Balan a fost încheiat actul juridic din 19 iunie 2014, potrivit căruia ultimul i-a acordat un împrumut în mărime de 15000 de ruble rusești, până la 30 iunie 2014, însă prin înțelegerea părților litigante, obligația ce rezultă din actul juridic din 19 iunie 2014, a fost stinsă prin acceptarea unei altei prestații de către Vadim Balan, adică a executat lucrări de construcție în cotul stingerii datoriei.

În conformitate cu prevederile art. 588 Cod civil, creditorul nu este obligat să accepte o altă prestație decât cea datorată. Această regulă se aplică chiar și în cazul în care prestația propusă are o valoare mai mare.

Instanța de recurs reiterează că regula conținută în acest articol constituie o aplicație a principiului consacrat în art. 572 alin. (2) Cod civil, în conformitate cu care creditorul are dreptul la „executarea corespunzătoare a obligației”, adică la executarea în natură a acesteia. De altfel, dispoziția în cauză este firească, întru-cât creditorul are

dreptul să obțină bunul asupra căruia a convenit, și nu altă prestație pe care debitorul dorește să o execute în favoarea creditorului.

În atare circumstanțe, raportând prevederile legale citate supra la circumstanțele cauzei, instanța de recurs decelează că, deși intimatul Gheorghe Bordei a susținut că și-a executat obligația ce rezultă din actul juridic din 19 iunie 2014 cu o altă prestație, ultimul nu a probat circumstanțele pe care le invocă așa cum prevede art. 118 Cod de procedură civilă, or în actele și lucrările cauzei lipsesc careva probe confirmative care să probeze că Vadim Balan a acceptat o asemenea prestație.

Cu atât mai mult că, în conformitate cu prevederile art. 643 alin. (1) Cod civil, executarea stinge obligația numai în cazul în care este efectuată în modul corespunzător.

De altfel, Colegiul judiciar consideră că poziția lui Gheorghe Bordei este de rea-credință îndreptată spre eschivarea de la executarea obligațiilor asumate prin actul juridic. Or, în speță nu au fost prezentate probe veridice care combat sau pun la îndoială faptul că, Gheorghe Bordei a împrumutat de la Vadim Balan suma de 15000 de ruble rusești, iar în virtutea raportului obligațional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestații, iar debitorul este ținut să o execute.

Pe cale de consecință, instanța de recurs reține ca fiind întemeiată concluzia instanței de fond că împrumutatul Gheorghe Bordei nu și-a executat în modul corespunzător, cu bună-credință, la locul și în momentul stabilit obligația de restituire a sumei împrumutate, drept urmare corect a fost dispusă încasarea de la Gheorghe Bordei în beneficiul lui Vadim Balan a datoriei în mărime de 15000 de ruble rusești.

De asemenea, urmează a fi reținută și concluzia instanțe de fond cu privire la necesitatea încasării dobânzii de întârziere în mărime de 7269 de ruble rusești, în temeiul art. art. 617 alin. (2) lit. a), 585, 619 Cod civil, or împrumutatul Gheorghe Bordei având obligația de a restitui împrumutul până la 30 iunie 2014, nu și-a executat această obligație în termen, iar întârzierea în executarea obligațiilor pecuniare are drept consecință plata dobânzii de întârziere.

Cu referire la cerința reclamantului/recurent Vadim Balan cu privire la încasarea de la pârâatul/intimat Gheorghe Bordei a penalității în mărime de 288290 de ruble rusești, instanța de recurs menționează că în conformitate cu prevederile art. 624 alin. (1) și (3) din Codul civil, clauza penală (penalitatea) este o prevedere contractuală prin care părțile evaluează anticipat prejudiciul, stipulând că debitorul, în cazul neexecutării obligației, urmează să remită creditorului o sumă de bani sau un alt bun. Clauza penală poate fi stipulată în mărime fixă sau sub forma unei cote din valoarea obligației garantate prin clauza penală sau a părții neexecutate.

La determinarea perioadei pentru care urmează a fi încasată clauza penală, este necesar să se țină cont de prevederile art. 268 lit. a) Cod civil, potrivit căruia clauza penală urmează a fi încasată pentru perioada anterioară acțiunii, dar nu mai mare de 6 luni.

Conform art. 630 alin. (1) din Codul civil, în cazuri excepționale, luându-se în considerare toate împrejurările, instanța de judecată poate dispune reducerea clauzei penale disproporționat de mari. La reducerea clauzei penale, trebuie să se țină cont nu numai de interesele patrimoniale, ci și de alte interese, ocrotite prin lege, ale creditorului.

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție decelează că prevederile acestui articol permit instanței de judecată să micșoreze clauza penală, atunci când aceasta este disproporționat de mare în raport cu prejudiciile real suportate de către creditor. Această prerogativă este

edictată de către legiuitor în scopul de a diminua sau exclude efectul negativ al clauzelor abuzive conținute în contracte, și respectiv de a asigura exercitarea cu bună-credință a drepturilor și obligațiilor civile.

La aprecierea disproportionalității clauzei penale, instanța de judecată va ține cont de durata neexecutării obligației, procentul excesiv de înalt al clauzei penale (comparativ cu procentul practicat de obicei în alte contracte de același gen), depășirea substanțială a posibilelor prejudicii rezultate din neexecutarea obligațiilor, etc.

Astfel, ținând cont de cele expuse supra, de solicitarea intimatului cu privire la reducerea clauzei penale, de durata neexecutării obligației contractuale, de procentul excesiv de înalt al clauzei penale de 15 % pentru fiecare zi de întârziere, care în contracte similare este de 0,1 - 0,5 % pentru fiecare zi de întârziere, respectiv și de proporționalitatea dintre clauza penală și prejudiciu, în speță se reliefează necesitatea reducerii procentului clauzei penale de la 15 % până la 0,1 % pentru fiecare zi de întârziere, urmând a fi redusă penalitatea solicitată pentru perioada 11 decembrie 2016 – 08 iunie 2017 de la suma de 288289 ruble rusești până la suma rezonabilă de 2700 de ruble rusești, or, la caz, se atestă o mărime excesivă a penalității, suma penalității în mărime de 288289 ruble rusești depășind esențial suma datoriei în mărime de 15000 de ruble rusești, în așa fel, existând motive obiective de a reduce clauza penală disproporționat de mare, fapt care este în corespundere cu prevederile art. 630 alin. (1) Cod civil.

Finalmente, instanța de recurs învederează că clauza contractuală stipulată în contractul de împrumut din 19 iunie 2014, încheiat între Vadim Balan și Gheorghe Bordei - „În caz contrar dacă nu restituie banii 15000 zilnic cresc 15%”, reprezintă o clauză penală, deoarece părțile au stabilit anticipat și de comun acord, o valoare forfetară care urmează să fie plătită de către partea care nu-și va respecta obligația de restituire a împrumutului în termen și nu cum a constatat instanța de apel că este o dobândă de întârziere, deoarece împrumutătorul Vadim Balan prin această clauză contractuală nu a urmărit un interes material nesolicitând pentru transferul de proprietate a banilor o dobândă de întârziere.

Or, reclamantul/recurent Vadim Balan și-a întemeiat cerința cu privire la încasarea de la pârâtul/intimat Gheorghe Bordei a dobânzii de întârziere în mărime de 7269 de ruble rusești, în temeiul 585, 619 Cod civil.

Concomitent, având în vedere că acțiunea reclamantului necesită a fi admisă parțial, iar cheltuielile de judecată se compensează proporțional părții admise din pretenții, în temeiul art. 94 alin. (1) și (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs va dispune micșorarea taxei de stat încasate de la Gheorghe Bordei în beneficiului lui Vadim Balan, de la suma de 3000 de lei până la suma de 240 de lei (24969 de ruble rusești x 3% = 749,07 de ruble rusești, echivalentul în monedă națională a sumei de 749,07 de ruble rusești constituie 240 de lei, or la data depunerii acțiunii valoarea unei ruble rusești era de 0,3198 de lei).

Din considerentele menționate și având în vedere că prima instanță a stabilit corect circumstanțele cauzei și nu este necesară verificarea suplimentară și administrarea unor noi dovezi, însă de către instanțele ierarhic inferioare au fost încălcate normele de drept material și au apreciat arbitrar probele, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de Vadim Balan, reprezentat de avocatul Roman Crivenco, de a casa integral decizia instanței de apel și parțial hotărârea primei instanțe în partea pretențiilor cu privire la încasarea penalității în mărime de 288290

de ruble rusești și taxei de stat în mărime de 3000 de lei, cu pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri de admitere parțială a acestor pretenții, în rest hotărârea primei instanțe urmează a fi menținută fără modificări.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b), art. 445 alin. (2)-(3) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de Vadim Balan, reprezentat de avocatul Roman Crivenco.

Se casează integral decizia din 15 august 2019 a Curții de Apel Chișinău și parțial hotărârea din 14 noiembrie 2017 a Judecătoriei Strășeni, sediul Central, în partea pretențiilor înaintate de Vadim Balan împotriva lui Gheorghe Bordei cu privire la încasarea penalității în mărime de 288290 de ruble rusești și a taxei de stat în mărime de 3000 de lei, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Vadim Balan împotriva lui Gheorghe Bordei cu privire la încasarea datoriei, penalității, dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată, și în această parte se pronunță o hotărâre nouă prin care:

Se admit parțial pretențiile înaintate de Vadim Balan împotriva lui Gheorghe Bordei cu privire la încasarea penalității și taxei de stat.

Se încasează de la Gheorghe Bordei în beneficiu lui Vadim Balan suma în mărime de 2700 (două mii șapte sute) de ruble rusești, cu titlu de penalitate, ce urmează a fi achitată în valută națională, la cursul oficial de schimb al Băncii Naționale a Moldovei la data executării hotărârii judecătorești și suma în mărime de 240 (două sute patruzeci) de lei, cu titlu de taxă de stat achitată în prima instanță.

În rest, hotărârea din 14 noiembrie 2017 a Judecătoriei Strășeni, sediul Central, în partea admiterii pretențiilor lui Vadim Balan cu privire la încasarea datoriei și dobânzii de întârziere, se menține fără modificări.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Maria Ghervas

Sveatoslav Moldovan

Nicolae Craiu

Nina Vascan